

R O M Â N I A
TRIBUNALUL NEAMȚ
SECȚIA I CIVILĂ
Ședința publică din data de 17.02.2016
DECIZIA CIVILĂ NR. 175

Instanța constituită din:
Președinte: D. M. - judecător
V. B. – judecător
D. L. – grefier

La ordine venind pronunțarea asupra apelurilor declarate de apelantul-pârât S. O. „Sf. D.” Târgu Neamț, cu sediul în și de către apelanta chemată în garanție SC O. V. I. G., cu sediul în București,, prin împuternicit C. A. M., cu sediul procesual ales în ...împotriva sentinței civile nr. 37 din 13.01.2015 pronunțată de Judecătoria Târgu Neamț în dosarul nr. 894/321/2014, în contradictoriu cu intimata-reclamantă F. R., domiciliată în ... și intervenienții B. E., I. R., I. D., M. M.-L. și Z. A.-V., cu domiciliul ales pentru comunicarea actelor de procedură la ..., având ca obiect acțiune în răspundere delictuală.

Dezbaterile fondului au avut loc în ședința publică din data de 03.02.2016, prezența și susținerile părților fiind consemnate în încheierea din acea dată, ce face parte integrantă din prezenta hotărâre și în care s-a dispus amânarea pronunțării la data de 17.02.2016 când:

TRIBUNALUL,

Deliberând asupra apelurilor declarate împotriva sentinței civile nr. 37 din 13.01.2015 a Judecătoriei Târgu Neamț, tribunalul constată următoarele:

Prin sentința civilă nr. 37 pronunțată la data 13.01.2015 Judecătoria Târgu Neamț a admis acțiunea formulată de către reclamanta F. R. în contradictoriu cu pârâta S. O.”S. D.”, sens în care a fost obligată pârâta S. O. ”S. D.” - Tg. Neamț la plata sumei de 150.000 lei, reprezentând daune morale către reclamanta F. R., precum și la plata sumei de 4.052,50 lei - cheltuieli reprezentate de onorariu de avocat și taxă judiciară de timbru către reclamantă.

Totodată a fost obligată pârâta S. O.”S. D.” - Tg. Neamț la plata către Statul Român a sumei de 2.052,50 lei - reprezentând ajutor public judiciar de care reclamanta a fost scutită prin încheierea de ședință din data de 13.05.2014.

S-a admis în parte cererea de chemare în garanție formulate de pârâta S. O.”S. D.” - Tg. Neamț în contradictoriu cu chemata în garanție SC O. V. I. G. SA, cu sediul în București și în consecință a fost obligată chemata în garanție la plata către S. O.”S. D.”- Tg. Neamț a sumei de 25.000 euro reprezentând daune morale.

Pentru a pronunța această hotărâre judecătorească instanța de fond a reținut următoarele:

Reclamanta F. R. în contradictoriu cu pârâta S. O. Tg. Neamț și chemata în garanție SC O. V. I. G. SA, a solicitat obligarea pârâtei la plata sumei de 150.000 lei cu titlu de daune morale ca urmare a prejudiciului suferit în data de 02.06.2011 pentru schimbul de bebeluși și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea în fapt a cererii, reclamanta a arătat în esență următoarele: în data de 02.06.2014 s-a internat la S. O. Tg. Neamț pentru a beneficia de asistență medicală de specialitate, întrucât intrase în travaliu, urmând să dea naștere unui copil. În sala de nașteri a fost adusă și numita P. M., care și ea urma să dea naștere unui copil, iar reclamanta a dat naștere unei fetei căreia i-a pus numele T., și care imediat după naștere avea fața albicioasă, era curată și avea părul scurt. Ulterior nașterii a fost dusă într-un salon, iar când i-a fost adusă fetița să o alăpteze, i-a atras atenția faptul că fetița avea părul închis la culoare și că mai avea puf pe față. A mai arătat reclamanta, că în același salon a fost adusă imediat după naștere și numita P. M., care născuse și ea o fetiță pe nume F. și care i-a relatat faptul că avea RH negativ fiind îngrijorată ca fetița născută să nu aibă RH pozitiv și astfel să aibă anumite probleme de sănătate. S-a arătat că în aceeași zi în momentul în care asistenta medicală a efectuat controlul bebelușilor a observat că pe mâna fetei reclamantei era o brățară cu numele P. F., moment în care reclamanta a intrat în panică și a început să pună întrebări personalului din spital, iar conducerea spitalului – urmare a verificărilor efectuate a constatat că într-adevăr, dintr-o eroare fetele fuseseră schimbate, însă urmare a verificărilor fișelor de observație a celor doi bebeluși nu există dubii că bebelușul P. F. este de fapt copilul reclamantei, iar bebelușul F. T. este de fapt copilul numitei P. M.

Din cauza acestei grave neglijențe a personalului medical, reclamanta a avut nevoie de tratament medical naturist, intrând în depresie, revenindu-și foarte greu, iar în momentul în care s-a produs acest incident personalul medical și conducerea spitalului nu a acordat niciun sprijin moral celor două mame, mai mult decât atât s-au comportat ca și cum ar fi fost vina reclamantei și a celeilalte paciente pentru regretabila greșeală. În concluzie, reclamanta a arătat că durerea sufletească cauzată nu poate fi ștearsă niciodată, însă poate fi compensată prin obligarea părții la plata unei indemnizații care să compenseze suferința produsă.

În drept, cererea a fost întemeiată pe dispozițiile art. 998 și 1000 din Codul civil.

Prin încheierea din data de 13.05.2014, reclamanta a beneficiat de ajutor public judiciar, sub forma scutirii cu 50% a taxei judiciar de timbru, achitând o taxă judiciară de timbru în sumă de 2.052,50 lei.

Legal citat, pârâta a formulat întâmpinare (f. 76) și cerere de chemare în garanție a numitei SC O.V.I. G. SA (F.72).

Prin întâmpinarea formulată, pârâta a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiate, arătând că într-adevăr în perioada 02.06.2011–06.06.2011 s-a petrecut un incident regretabil la compartimentul neonatologie, că celor două fete le-au fost schimbate brățările și astfel s-a ajuns în situația relatată de către reclamantă, însă acest incident a fost remediat, iar pacientele nu au emis pretenții la externare. S-a mai arătat că prejudiciul suferit de către reclamantă nu a fost probat, întrucât aceasta a fost externată cu propriul copil, că reclamanta a refuzat sprijinul financiar oferit de către spital pentru efectuarea unui test ADN, iar în lipsa acestui test – din care să rezulte că reclamanta a plecat acasă cu un alt copil nu există prejudiciu. A mai menționat pârâta că suma solicitată de către reclamantă este exagerată, întrucât daunele morale trebuie să fie proporționale cu prejudiciul suferit, neputându-se transforma într-o îmbogățire fără justă cauză.

În concluzie menționează că nu sunt întrunite cerințele pentru aplicarea dispozițiilor art. 998 din Codul civil.

Prin cererea de chemare în garanție a solicitat ca, în eventualitatea în care ar cădea în pretenții, să fie obligat asiguratorul să achite suma de bani solicitată de către reclamantă, deoarece între pârâtă și chemata în garanție s-a încheiat polița de asigurare nr. xxxx/22.12.2010 prin care chemata în garanție s-a obligat să acopere prejudiciul produs prin fapta asiguratului în caz de produce al acestuia.

Chemata în garanția a formulat întâmpinare (fila 114), a solicitat respingerea cererii formulate de către pârâtă, întrucât prin polița de asigurare încheiată cu pârâta se acordă daune morale numai în caz de vătămare sau deces în limita de 25% din suma asigurată înscrisă în poliță, iar daunele morale solicitate de către reclamantă nu sunt consecința vreunei vătămări corporale sau a decesului, nereprezentând risc asigurat, astfel încât această sumă nu este datorată de către asigurator.

Chemata în garanție a depus la dosarul cauzei, în copie condițiile specifice a asigurării de răspundere civilă a personalului medical, a unităților sanitare și a furnizorilor de produse medical, precum și condițiile generale de răspundere civilă profesională (filele 118–131).

Pârâta a formulat răspuns la întâmpinarea chematei în garanție (fila 141), arătând că polița de asigurare încheiată acoperă și riscurile privind o vătămare mentală, suferință sau soc, așa cum este definită vătămarea corporale prin condițiile generale ale condițiile generale de răspundere civilă profesională.

Analizând materialul probator administrat în cauză, instanța de fond a reținut că în perioada 02.06.2011 – 06.06.2011 la S. O. "S D" - Tg. Neamț – Compartimentul N. s-a petrecut un incident ce a avut ca urmare inversarea a doi bebeluși datorită schimbării brățărilor de la mâinile acestora.

Urmare a reclamației făcute de cele două mame, reclamanta și numita P. M., s-au efectuat cercetări de către conducerea spitalului rezultând că într-adevăr dintr-o eroare în intervalul sus menționat (nu se cunoaște cu exactitate momentul) s-a produs schimbarea celor doi bebeluși, însă identitatea bebelușilor a fost stabilită corect după examinarea acestora și coroborarea cu fișele de observație întocmite bebelușilor cu ocazia nașterii.

Aceste aspecte au fost reținute și în cuprinsul raportului privind ancheta care a urmat cu ocazia cercetării acestui incident de către o comisie constituită conform deciziei nr. 130/09.06.2011 (f. 172).

Atât pe parcursul cercetărilor efectuate cu ocazia analizării evenimentului produs, personalul responsabil cu îngrijirea nou născuților în intervalul 02.06.2011–06.06.2011 (asistenta medicală I. R.) în cadrul compartimentului neonatologie a recunoscut, în mod constant vinovăția în producerea incidentului, concluzionându-se (în cadrul raportului privind rezultatele anchetei efectuate – fila 172 și în cadrul deciziei privind sancționarea disciplinară a asistentei medicale I. R. – fila 175) că prin modul în care personalul de gardă din data de 03.06.2011 a acționat, respectiv schimbarea brățărilor de identificare a celor doi bebeluși s-au încălcat prevederile Ordinului MS. 418/2004 privind identificarea nou născutului la naștere precum și atribuțiile prevăzute în fișa postului.

De asemenea, numita I. R., audiată de către instanța de judecată în calitate de martor (f. 232) a recunoscut că s-au schimbat cei doi bebeluși în intervalul 02.06.-2011–06.06.2011. Același aspect l-a declarat și asistenta șefă din cadrul S. O. Tg. Neamț cu ocazia audierii sale de către instanța de judecată (fila 230).

Astfel, vinovăția personalului medical din cadrul S. O. Tg. Neamț privind neglijența în exercitarea atribuțiilor de serviciu a fost probată cu înscrisurile existente la dosar (filele 175–201), cu declarațiile tuturor martorilor audiați (filele 227–223) și cu recunoașterea prin întâmpinare a pârâtei privind persoanele vinovate de producerea acestui eveniment.

Potrivit art. 1000 alin. 1 Cod civil din 1864 (în vigoare la data producerii faptei ilicite – luna iunie 2011 și aplicabil în speță) „suntem asemenea responsabili de prejudiciul cauzat prin fapta persoanelor pentru care suntem obligați a răspunde sau de lucrurile ce sunt sub paza noastră”, iar potrivit art. 1000 alin. 3 Cod civil din 1864, stăpânii și comitenții sunt responsabili de prejudiciul cauzat de servitorii și prepușii lor în funcțiile ce li s-au încredințat”.

Fundamentul răspunderii întemeiate pe dispozițiile art. 1000 alin. 3 din Codul

civil din 1864 îl reprezintă o prezumție legală absolută de culpă în sarcina comitentului, însă, în același timp, pentru ca răspunderea comitentului să fie angajată, sunt necesare anumite condiții.

Astfel, este necesar ca în persoana prepusului să fie întrunite, pe de o parte, condițiile răspunderii pentru faptă proprie prevăzute de art. 998–999 din Codul civil din 1864, iar pe de altă parte, condițiile speciale privind existența raportului de prepușenie și cea a săvârșirii faptei „în funcțiile încredințate”.

Așa fiind, instanța a analizat mai întâi **condițiile generale ce se cer întrunite pentru a se atrage răspunderea pârâtei și apoi condițiile speciale.**

Potrivit prevederilor art. 998, 999 Cod civil din 1864, orice faptă a omului, care cauzează altuia prejudiciu, obligă pe acela din a cărui greșeală s-a ocazionat, a-l repara, omul fiind responsabil nu numai de prejudiciul ce a cauzat prin fapta sa, dar și de acela ce a cauzat prin neglijența sau prin imprudenta sa.

Analizând textul de lege sus evocat, instanța a reținut că pentru a fi angajată răspunderea pentru fapta proprie se cer întrunite cumulativ următoarele condiții: existența unui prejudiciu, existența unei fapte ilicite, existența raportului de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu produs și existența vinovăției.

Prejudiciu a fost definit în doctrină ca fiind **acel element esențial al răspunderii delictuale, constând în rezultatul, efectul negativ suferit de o anumită persoană, ca urmare a faptei ilicite săvârșite de o altă persoană.**

În speță, din înscrisul existent la fila 172 și 175, precum și din notele explicative date de către personalul medical care avea în atribuțiile de serviciu îngrijirea și întocmirea planului de îngrijire al nou născuților (f. 182–198), rezultă că în perioada 02.06.2011 – 06.06.2011 (nu s-a putut stabili cu exactitate momentul) s-a produs inversarea a doi bebeluși (două fete născute în aceeași zi), datorită inversării etichetelor de la scutecele și capul celor două fete, astfel încât mamele celor doi bebeluși au primit alți copii decât copilul fiecăreia, iar de producerea acestei greșeli a fost găsită responsabilă asistenta medicală I. R. care a procedat la inversarea brățărilor de la mâna celor doi bebeluși născuți în aceeași zi (doar în baza declarațiilor celor două mame) fără a aduce la cunoștința conducerii spitalului cele petrecute și a efectua o cercetare.

Toți martorii audiați în cauză au relatat instanței de judecată că prin evenimentul produs s-a creat un prejudiciu celor două mame, iar conform declarației martorei M. M. (fila 227) reclamanta urmare a acestui eveniment s-a atașat foarte greu de fetiță, trăind cu incertitudinea că nu este fetița ei.

Faptul că personalul medical din cadrul S. O.Tg. Neamț (respectiv toate asistentele medicale care erau de gardă pe secția obstetrică ginecologie în data de 02.06.2011 – data nașterii celor doi bebeluși, respectiv M. L., B. E., I. D. și Z. A. V. care nu au verificat dacă brățelele aplicate la scutecele și capul celor două fete P. și F. corespund cu brățelele aplicate la mâinile celor două fete, și nu doar asistenta medicală I. R.) a provocat prin faptele sale un prejudiciu reclamantei este **dovedit și de înscrisurile existente la dosarul cauzei, respectiv notele explicative** date de către cele patru asistente medicale menționate (filele 182, 185–186, 189), precum și de cele relatate de medicul I. C. (f. 191).

Fapta ilicită - ca element al răspunderii delictuale, constă în orice faptă prin care, încălcându-se normele dreptului obiectiv, sunt cauzate prejudicii dreptului subiectiv aparținând unei persoane.

Astfel, practica judiciară și jurisprudența oferă noțiunii de faptă ilicită o sferă mai largă, cuprinzând orice abatere de la normele legale – care încalcă interese cărora legea le dă expresie și ocrotire.

Practic se reține răspunderea civilă delictuală și atunci când au fost prejudiciate anumite interese ale anumitor persoane.

În speță, din declarațiile martorilor I. R. și B. L. și din înscrisurile enumerate rezultă că prin manifestarea exterioară a numitelor M. L., B. E., I. D., Z. A. V. și I. R. s-a produs în contextul relațiilor sociale un fapt nepermis (atingerea adusă dreptului reclamantei la integritate psihică și afectivă), prin care s-a încălcat norma dreptului obiectiv și s-au produs prejudicii unui drept subiectiv.

Legătura de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciul produs reclamantei este dovedită prin coroborarea înscrisurilor anterior menționate și declarațiile martorilor audiați în cauză. Astfel, martorele M. M. și P. M. au arătat instanței de judecată (filele 227–229), că reclamanta, în timpul petrecut la spital a fost stresată, manifestând nervozitate, plângând la baie și închizându-se în ea, iar după ce a fost externată a manifestat răceală față de fetița nou născută datorită faptului că avea incertitudinea că nu este cu adevărat copilul ei.

În ceea ce privește stabilirea **vinovăției** personalului medical de gardă în data de 02.06.2011 (respectiv numitele M. L., B. E., I. D., Z. A. V. care nu au verificat dacă brățelele aplicate la scutecul și capul celor două fetițe P. și F. corespund cu brățelele aplicate la mâinile celor două fetițe, deși aveau obligația să o facă, precum și numita I. R. care a procedat la inversarea brățarilor de la mâna fetițelor F. și P. născute în aceeași zi fără a aduce la cunoștința conducerii spitalului cele petrecute și a efectua o cercetare), instanța de fond a apreciat că aceasta îmbracă forma culpei ușoare, în sensul că numitele M. L., B. E., I. D., Z. A. V. și I. R. au prevăzut rezultatul faptei lor, nu l-au acceptat, sperând în mod ușuratic că el nu se va produce.

Mai grav este faptul că un incident similar s-a produs și în perioada 2002–2005, așa cum a declarat martora B. L., iar personalul medical a continuat să aibă aceeași atitudine de neglijență și indiferență față de atribuțiile de serviciu prevăzute în fișa postului.

Interesantă și totodată cu consecințe deosebit de grave este practica personalului din cadrul secției obstetrică ginecologie din cadrul S. Târgu Neamț, care din lipsă de timp refuză să aplice brățelele pentru identificarea nou născuților și mamelor, astfel încât aceste brățări sunt aplicate de către asistentele care preiau copii ulterior nașterii, aspect relatat de către medicul I. C. și consemnat în cuprinsul raportului efectuat cu ocazia cercetărilor evenimentului.

În ceea ce privește condițiile speciale care trebuie îndeplinite pentru a se atrage răspunderea pârâtei, din dispozițiile legale prevăzute de art. 1000 alin. 3 Cod civil din 1864 judecătorul fondului a reținut că pentru angajarea răspunderii comitentului, este necesară și proba a două elemente suplimentare: existența raportului de prepușenie și comiterea faptei ilicite în cadrul funcțiilor încredințate de comitent prepusului.

În ceea ce privește prima condiție, aceasta presupune un raport de subordonare voluntară între prepus și comitent, cel din urmă având dreptul de a da dispoziții obligatorii și de a dirija activitatea primului, iar în literatura de specialitate se consideră că raportul de prepușenie are următoarele elemente constitutive: acordul de voință expres sau tacit între comitent și prepus; îndeplinirea unor funcții sau activități de către prepus în contul comitentului; acceptarea de către prepus a poziției sale de subordonare față de comitent.

Izvorul raportului de prepușenie poate consta în: contractul de muncă (cel mai frecvent) sau în situații ocazionale de creare a raportului de prepușenie (între membrii de familie sau ai unui colectiv determinat, între prieteni etc.).

În speță, din înscrisurile existente la dosar (filele 172–201) rezultă că numitele M. L., B. E., I. D., Z. A. V. și I. R., responsabile în mare parte de evenimentul creat în perioada 02.06.-06.06.2011 sunt angajate ale pârâtei, raportul de prepușenie izvorând din contractul de muncă încheiat între pârâtă și cele sus menționate, întrucât activitatea lor nu beneficiază de privilegiul independenței specific activității medicului.

În ceea ce privește cea de a doua condiție, respectiv săvârșirea faptei prejudiciabile de către prepus în cadrul funcțiilor încredințate de către comitent, se reține că

prepusul trebuie să acționeze, atunci când săvârșește fapta ilicită și prejudiciabilă în interesul comitentului, în limitele funcțiilor ce i-au fost încredințate și cu respectarea instrucțiunilor și ordinelor date de comitent.

În speță, din raportul privind rezultatele anchetei efectuate de comisia constituită conform deciziei nr. 130/09.06.2011 (fila 172), din decizia privind sancționarea disciplinară a as. med. I. R. (fila 175) și din procesul verbal încheiat în data de 17.06.2011 rezultă că as. med. M. L., B.E., I. D., Z. A. V. și I. R. nu și-au îndeplinit obligațiile stabilite în fișa postului și astfel a fost cauzat un prejudiciu unui terț, în speță reclamanta.

Însumând cele sus evocate, instanța a reținut că în speță sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 1000 alin. 3 raportat la prevederile art. 998–999 Cod civil din 1864 pentru atragerea răspunderii delictuale a pârâtei, în calitate de comitent, pentru evenimentul produs în perioada 02.06.-06-06.2011 în cadrul S. O. Tg. Neamț și **care au produs un prejudiciu personalității afective a reclamantei (durerile de natură emoțională determinate de inversarea bebelușilor).**

În ceea ce privește **cuantumul prejudiciului moral** suferit de reclamantă – estimat la suma de 150.000 lei, instanța de fond a reținut că daunele morale se stabilesc în raport cu consecințele negative suferite de reclamantă, importanța valorilor lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori, intensitatea cu care au fost concepute consecințele vătămării, măsura în care i-a fost afectată situația familială, profesională și socială.

În cuantificarea prejudiciului moral, aceste condiții sunt subordonate condiției aprecierii rezonabile pe o bază echitabilă corespunzătoare prejudiciului real și efectiv produs reclamantei, astfel încât să nu se ajungă la o îmbogățire fără justă cauză a celui care pretinde daune morale.

Criteriul general evocat de CEDO constă în aceea că despăgubirile trebuie să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă reputației, având în vedere totodată, gradul de lezare a valorilor sociale ocrotite, intensitatea și gravitatea atingerii adusă acestora.

În situația daunelor morale datorită naturii lor nepatrimoniale, o evaluare exactă a acestora în bani nu este posibilă, întinderea despăgubirilor realizându-se prin apreciere raportată la elementele de fapt.

Aplicând aceste criterii și apreciind în mod echitabil, instanța de fond a admis cererea reclamantei pentru suma de 150.000 lei, având în vedere că prin fapta prepușilor săi pârâta a cauzat reclamantei un șoc, cu urmări directe și concrete în plan afectiv, suferința reclamantei având rezonanță și în plan familial, având nevoie de înțelegere și încrederea familiei extinse cu care conviețuiește. Astfel, bebelușul nou născut a fost privat de afecțiunea mamei în primele luni de la naștere, fiind primit cu răceală în cadrul familiei reclamantei, tocmai datorită impactului asupra familiei reclamantei a incidentului produs în perioada 02.06.-06.06.2011, incident deosebit de grav pe care pârâta și personalul angajat din cadrul S. O. Tg. Neamț nici măcar nu îl conștientizează la adevărata gravitate.

În acest context se impune precizarea că daunele morale acordate reclamantei nu au rolul unei sancțiuni pecuniare la adresa pârâtei, ci reprezintă o compensare a suferinței psihice resimțite de reclamantă și cauzată de atingerea adusă drepturilor sale la integritate afectivă.

În ceea ce privește cererea de chemare în garanție, instanța de fond a avut în vedere ca potrivit art. 72 alin. 1 Cod procedura civilă „partea interesată poate să cheme în garanție o terță persoană împotriva căreia ar putea să se îndrepte cu o cerere separată în garanție sau în despăgubiri.”

Astfel, dacă cel garantat pierde procesul prin aceeași hotărâre instanța admite și cererea de chemare în garanție, dacă o consideră întemeiată.

În cauza de față, cererea de chemare în garanție a fost formulată în temeiul

răspunderii contractuale, între pârâtă și chemata în garanție SC O. V. I. G. SA încheindu-se polița de asigurare nr. xxxx/22.12.2010 cu perioadă de valabilitate 01.01.2011 – 31.12.2011, iar prin semnarea poliței de asigurare pârâta a fost de acord și cu condițiile generale privind asigurarea de răspundere civilă profesională 13.02.01. W.001.0.1 (f. 214–222) și cu condițiile specifice privind asigurarea de răspundere civilă a personalului medical, a unităților sanitare și a furnizorilor de produse și servicii medicale (f. 223).

Potrivit art. 969 Cod civil din 1864, aplicabil în speță contractul valabil încheiat are putere de lege între părțile contractante, iar potrivit dispozițiilor art. 20 raportate la cele ale art. 44 din Legea nr. 136/1995, în forma în vigoare la data producerii riscului, privind asigurările și reasigurările în România, „Asigurătorul plătește despăgubirea nemijlocit celui păgubit în măsura în care acesta nu a fost despăgubit de asigurat, despăgubire ce nu poate fi urmărită de creditorii asiguratului. Despăgubirea se plătește asiguratului în cazul în care acesta dovedește că a despăgubit pe cel păgubit”.

În speță, potrivit art. 4.1 lit. xii (f. 216) din condițiile generale privind asigurarea de răspundere civilă profesională 13.02.01. W.001.0.1 rezultă că asiguratorul nu plătește despăgubiri pentru prezenții rezultate din sau în legătură cu daunele morale, iar potrivit art. 3.1 penultimul paragraf din condițiile specifice privind asigurarea de răspundere civilă a personalului medical, a unităților sanitare și a furnizorilor de produse și servicii medicale *”prin derogare de la condițiile generale privind asigurarea de răspundere civilă profesională, asigurarea validează și pentru daunele morale produse ca urmare a exercitării activității specifice fiecărui tip de asigurat. Daunele morale sunt acoperite într-o sublimită de 25% din limita de răspundere pe întreaga perioadă de asigurare menționată în Specificația Poliței, dar în nici un caz mai mult de 50.000 euro”*.

Așa fiind, instanța constată că polița de asigurare încheiată de către pârâtă acoperă și riscurile produse de personalul medical pentru daune morale produse ca urmare a exercitării activității specifice postului, conform art. 3.1 punct B lit. III rap. la penultimul paragraf din art. 3.1 din condițiile specifice privind asigurarea de răspundere civilă a personalului medical, a unităților sanitare și a furnizorilor de produse și servicii medicale, astfel încât susținerile chematei în garanție referitoare la faptul că riscul produs nu acoperă și daunele morale va fi înlăturat de către instanță ca nefondat.

Drept urmare, având în vedere polița de asigurare nr. xxxx/22.12.2010 condițiile generale privind asigurarea de răspundere civilă profesională 13.02.01. W.001.0.1 și condițiile specifice privind asigurarea de răspundere civilă a personalului medical, a unităților sanitare și a furnizorilor de produse și servicii medicale valabile la data producerii riscului asigurat, instanța a apreciat că cererea de chemare în garanție este întemeiată în aceeași măsură în care pârâta a căzut în pretenții față de reclamantă, și văzând că suma admisă de către instanța de judecată cu titlu de daune morale se încadrează în parte în limitele prevăzute de penultimul paragraf al art. 3.1 din condițiile specifice privind asigurarea de răspundere civilă a personalului medical, a unităților sanitare și a furnizorilor de produse și servicii medicale, judecătorul fondului a admis în parte cererea de chemare în garanție și a obligat chemata în garanție la plata sumei de 25.000 de euro (sublimita de 25% din suma asigurată) către pârâtă.

În ceea ce privește cheltuielile de judecata instanța a reținut că potrivit art. 453 alin. 1 Cod procedură civilă „partea care pierde procesul va fi obligată, la cererea părții care a câștigat, să îi plătească acesteia cheltuieli de judecată, iar în baza dispozițiilor art. 18 din O.U.G. nr. 51/2008, conform cărora cheltuielile pentru care partea a beneficiat de scutiri sau reduceri prin încuviințarea ajutorului public judiciar vor fi puse în sarcina celeilalte părți, dacă aceasta a căzut în pretențiile sale. Partea căzută în pretenții va fi obligată la plata către stat a acestor sume.

Astfel, instanța de fond în temeiul art. 453 alin. 2 Cod procedură civilă a

obligat pârâta la plata cheltuielilor de judecată către reclamantă în sumă de 4.052,50 lei - reprezentând cheltuieli de judecată, respectiv onorariul avocatului ales și taxa judiciară de timbru achitată de către reclamantă conform chitanțelor depuse la dosarul cauzei.

De asemenea, în temeiul art. 18 din O.U.G. nr. 51/2008 instanța a obligat pârâta la plata către stat a sumei de 2.052,50 lei, reprezentând ajutor public judiciar de care reclamanta a beneficiat prin încheierea de ședință din data de 13.05.2014.

Instanța de judecată a respins cererea pârâtei de obligare a chematei în garanție la plata cheltuielilor de judecată, întrucât la dosarul cauzei nu au fost depuse documente justificative de unde să rezulte că pârâta a efectuat vreo cheltuială judiciară în acest dosar.

Împotriva sentinței civile nr. 37 pronunțată la data de 13.01.2015 de către Judecătoria Târgu Neamț au formulat apel atât pârâta S. O. „S.D.” Târgu Neamț, cât și chemata în garanție SC O. V. I. G., cu sediul în București.

Apelanta SC O. V. I. G. a criticat sentința ca fiind nelegală și netemeinică pentru următoarele motive:

S-a arătat că deși au invocat condițiile de asigurare și au dovedit că asiguratorul nu acordă daune morale decât în caz de vătămare și deces, totuși instanța a ignorat aceste precizări și a obligat societatea să plătească către S. O. „S. D.” Târgu Neamț suma de 25.000 euro cu titlu de daune morale. Au precizat că într-adevăr **condițiile speciale** prevăd derogări în sensul că se plătesc despăgubiri morale produse ca urmare a exercitării activității specifice fiecărui tip de asigurat. Or, asiguratul în poliță este „unitatea spitalicească”, iar activitatea care se presupune că ar fi produs prejudicii morale este activitatea asistentelor. Cadrele medicale ar trebui să aibă și ele asigurare de malpraxis, astfel că în condițiile demonstrării culpei, în limita sumei asigurate să plătească asiguratorul acelor persoane.

Activitățile pentru care ar trebui să răspundă unitatea spitalicească sunt: daune (materiale și morale) ca urmare a cazării, alimentației, igienei din unitatea sanitară sau daunele produse în unitatea de prevenții, diagnostic și tratament în situația în care sunt consecința infecțiilor nosocomiale, a utilizării unor dispozitive și aparate medicale, materiale sanitare, substanțe medicamentoase și sanitare necorespunzătoare.

În consecință, a precizat apelanta pentru daunele morale din astfel de activități ar putea să răspundă asiguratorul - societate, ori **activitățile pentru care se solicită despăgubiri nu se încadrează în riscurile asigurate pentru o unitate spitalicească.**

În ceea ce privește **îndeplinirea condițiilor răspunderii civile delictuale**, consideră că în mod absurd se poate presupune existența unui prejudiciu moral în condițiile în care eroarea a fost imediat remediată și reclamanta a plecat acasă cu propriul copil. Starea anxioasă, depresivă după naștere a reclamantei nu este un caz izolat, majoritatea femeilor suferind de acea depresie post-partum, astfel că prin întreaga motivare instanța nu face altceva decât să reia cele expuse de reclamantă care exagerează gravitatea situației, în scopul de a justifica acordarea unor daune morale în sumă de 150.000 lei.

Apelanta a mai criticat faptul că **suma daunelor morale acordate de 150.000 lei este exagerată** depășește cu mult sumele acordate de instanțe pentru daune morale.

Astfel, a arătat că pentru o cauză care are ca obiect o vătămare/deces din accident rutier, prin asemănare, dacă pentru decesul copilului instanța acordă părintelui în medie daune de 120.000 lei; consideră că nu se poate acorda o sumă mai mare reclamantei unde a existat o simplă eroare - fără consecințe.

În consecință, apelanta **a solicitat admiterea apelului, modificarea sentinței, în sensul respingerii cererii de chemare în garanție și micșorarea daunelor morale, având în vedere practica și jurisprudența din România.**

Cererea de apel a fost legal timbrată cu 50 lei taxă judiciară de timbru (fila 25).

Apelanta-pârâtă S.O. „S. D.” Târgu Neamț a criticat sentința ca nelegală și netemeinică pentru următoarele motive:

S-a arătat că instanța a admis acțiunea reținând ca temei juridic **răspunderea civilă delictuală prin prejudicierea intereselor reclamantei F. R.**, însă din analiza pe care urmează a o expune se constată că **nu sunt îndeplinite cerințele** prevăzute de lege pentru a putea fi obligați la plata daunelor morale în sumă de 150.000 lei.

*** O primă condiție a existenței răspunderii civile delictuale este dovedirea existenței unui prejudiciu suferit de reclamantă**, însă aceasta nu a adus argumente și indicii din care să rezulte în ce măsură drepturile nepatrimoniale i-au fost afectate, astfel încât instanța de judecată să poată găsi **criterii de evaluare a întinderii prejudiciului moral suferit**.

Consideră că reclamanta nu a dovedit cu documente medicale starea de depresie, tratamentul naturist urmat sau a unor ședințe de terapie în acest sens; timpul scurs până la identificarea confuziei a fost extrem de scurt, imediat s-au făcut analizele celor 2 fetițe născute în ziua de 02.06.2011, copii fiind încredințați mamelor potrivit analizei RH, astfel că susținerea reclamantei că "...un timp foarte îndelungat nu a avut certitudinea că fetița cu care a plecat acasă este fiica sa" este una eronată; medicii și asistentele și-au exprimat regretul cu privire la incidentul nedorit care s-a petrecut; că această incertitudine a fost produsă în mare parte și de reclamantă care a acceptat să stea cu copilul său și fără brățara de identificare.

*** A doua condiție a existenței răspunderii civile delictuale o reprezintă existența unei fapte ilicite**, apelanta considerând că inversarea nou născuților datorată neglijenței în exercitarea atribuțiilor de serviciu a asistentelor medicale nu reprezintă o faptă ilicită în sensul prevăzut de legiuitor.

Apelanta a arătat că în fapt a avut loc o încălcare formală a dispozițiilor art. 1 din Ordinul Ministrului Sănătății nr. 418/2004, întrucât brățara pentru identificare a fost aplicată fetiței în mod corect de către asistenta medicală responsabilă cu acest lucru, singura încălcare fiind reprezentată de faptul că nu i s-a aplicat înainte de a-i fi tăiat cordonul ombilical, ci ulterior, dar tot în sala de nașteri și în prezența mamei, aspect irelevant în această cauză.

În al doilea rând reclamanta în mod eronat susține că a sesizat asistentei de serviciu faptul că nou-născutul adus la alăptat are alte semnalmente, în contextul în care aceasta a semnalat doar faptul că fetița adusă la alăptat are numele greșit pe brățara atașată. De altfel, la data de 04.06.2011, ca urmare a faptului că asistenta medicală – care primise de la sala de nașteri pe nou-născuta P. a sesizat faptul că semnele particulare pe care le știa la copilul P., apar la copilul care avea brățara cu numele F., procedându-se la inversarea corectă a bebelușilor, ca urmare a sesizării asistentei medicale A. C..

În al treilea rând solicită a se reține și faptul că la nașterea nou născutului au fost respectate dispozițiile art. 8 din Ordinul Ministrului Sănătății nr. 418/2004, în sensul că i-a fost prezentat nou născutul și i s-a cerut confirmarea datelor înscrise pe brățara atașată la mâna acestuia, ocazie cu care reclamanta putea să identifice vreo greșeală de identificare. În acest context, nu poate fi doar culpa asistentei medicale I. R. cu privire la schimbarea brățării, întrucât a făcut această schimbare după ce reclamanta și-a dat consimțământul.

În al patrulea rând trebuie avut în vedere și timpul foarte scurt scurs între momentul inversării nou-născuților și intrarea în normalitate, atâta timp cât nașterea a avut loc pe data de 02.06.2011, iar intrarea în normalitate a avut loc pe data de 04.06.2011.

*** A treia condiție a existenței răspunderii civile delictuale este reprezentată de legătura de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciul produs reclamantei**, condiție care în opinia apelantei nu este îndeplinită în cauza ce se judecă deoarece reclamanta nu a dovedit prejudiciul produs.

Apelanta a mai precizat că angajatele sale au sesizat inversarea bebelușilor, rolul acestei sesizări a fost tocmai acela de a nu prejudicia în nici un fel mamele cât și nou născuții, prin integrarea acestora în familii care nu le apartin. În acest sens, pe baza analizelor

medicale efectuate, cât și a susținerilor asistentei medicale A. C. și a fișei de observație, au putut ști cu exactitate identitatea nou născuților, oferind posibilitatea reclamantei de a nu mai avea nici un fel de suspiciune, însă aceasta a refuzat categoric sprijinul acordat.

În această situație, apelanta consideră că această greșeală pe care au făcut-o prin angajatele sale a fost acoperită tocmai prin conformarea reclamantei exprimată atât prin refuzul recoltării probei ADN, dar și prin acceptarea de a fi externată din spital cu nou-născutul, fără a întreprinde și alte demersuri de identificare; deși avea posibilitatea de a solicita conducerii spitalului verificarea suspiciunii sale cu privire la identitatea copilului. Or, tocmai datorită acestei situații apelanta consideră că reclamanta prin demersul judiciar dorește doar îmbogățirea sa fără justă cauză, și nu repararea unui eventual prejudiciu care de altfel nu s-a produs.

* În al patrulea rând în ceea ce privește stabilirea vinovăției personalului medical de gardă din data de 02.06.2011 apelanta consideră că aceștia nu au nicio culpă, atâta timp cât brățările pentru identificare au fost aplicate nou născuților în mod corect. Schimbarea brățărilor/identificarea greșită a nou născuților s-a produs la solicitarea reclamantei care ar fi avut posibilitatea să susțină că fetița ce i s-a adus la alăptat nu este a sa.

Față de dispozițiile Ordinului Ministerului Sănătății nr. 418/2004 apelanta consideră că acestea au fost respectate de către asistentele medicale de serviciu din acea zi neputând fi vorba de o culpă ușoară așa cum a reținut instanța de fond. În ceea ce privește vinovăția asistentei I. R. poate fi reținută numai sub aspectul neînștiințării medicului pediatru sau ginecolog, nu și sub aspectul inversării brățărilor, întrucât aceasta a procedat astfel doar la solicitarea reclamantei, având certitudinea că mama copilului știe cel mai bine semnele de identificare ale acestuia.

*** Totodată, apelanta a solicitat infirmarea susținerilor instanței de fond referitoare la faptul că soluția pronunțată se datorează atât faptului că a mai existat un incident similar, cât și practica personalului din secția obstetrică-ginecologie, care din lipsă de timp, refuză să aplice brățările pentru identificarea nou-născuților, astfel încât aceste brățări sunt aplicate de către asistentele medicale neonatologie care preiau copii ulterior nașterii, deoarece nu a existat un caz similar – ci de o altă natură și nu este instituită o astfel de practică.**

*** În ceea ce privește cuantumul daunelor morale acordate, apelanta a solicitat ca instanța să țină cont de condițiile în care s-a produs incidentul, dar și de consecințele produse.**

Aceste daune, în opinia apelantei, trebuie să fie juste și echitabile, cu atât mai mult cu cât în cauză nu s-a produs o vătămare corporală, o suferință fizică, astfel încât se impune realizarea unei **proporționalități între prejudiciu și despăgubire**, cu atât mai mult cu cât nu s-a produs un prejudiciu reclamantei.

Consideră apelanta că aceste daune morale solicitate de reclamantă ar trebui să urmărească doar compensarea așa ziselor suferințe psihice ale pârâtei și nu îmbogățirea acesteia fără justă cauză.

În ceea ce privește cererea de chemare în garanție a SC O. V. I. G., apelanta a solicitat ca în baza Poliței de asigurare nr. xxx din 22.12.2010 privind asigurarea de răspundere civilă profesională, **să se dispună obligarea acestei societăți la plata în totalitate a sumelor la care vor fi obligați să le achite către reclamantă cu titlu de daune morale și cheltuieli de judecată, întrucât Poliția de asigurare poate asigura întreaga sumă solicitată.**

*Consideră că în mod greșit instanța de fond i-a obligat la plata taxei judiciare de timbru în sumă de 4.105 lei, reprezentând taxa judiciară de timbru plătită + ajutorul public judiciar acordat în condițiile în care unitatea beneficiază de scutirea de la plata taxei de timbru în conformitate cu prevederile art. 30 din O.U.G. nr. 80/2013.

În consecință, au solicitat admiterea apelului sub toate capetele solicitate.

Cererea de apel este scutită de la plata taxei de timbru potrivit dispozițiilor art. 30 din O.U.G. nr. 80/2013.

La data de 29.04.2015 petentele B. E., I. R., I. D., M. M.-L. și Z. A.-V. **au formulat cerere de intervenție accesorie în interesul apelantei-pârâte S. O. „S. D.” Târgu Neamț**, precizând că justifică interes intervenția lor deoarece instanța de fond a stabilit că „...vinovăția personalului medical de gardă din ziua de 02.06.2011 îmbracă forma culpei ușoare”. În esență au arătat prin cererea depusă la filele 51-54 că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile legale pentru existența răspunderii civile delictuale, că reclamanta nu a făcut dovada existenței prejudiciului suferit, că practic inversarea brățărilor bebelușilor a avut loc o dată cu solicitarea reclamantei de a inversa brățărilor, iar cea care a sesizat a fost una dintre asistentele medicale – A. C. tocmai pentru a nu prejudicia în nici un mod mamele nou-născuților; iar în ceea ce privește cuantumul daunelor morale solicită să se țină cont de condițiile producerii incidentului și de consecințele produse.

Tribunalul la termenul din 27.05.2015 a admis în principiu cererea de intervenție accesorie constatând că sunt îndeplinite cerințele prevăzute de art. 63 și următoarele din Cod procedură civilă și a dispus din oficiu necesitatea administrării probei cu expertiză medico-legală psihiatrică a reclamantei în vederea verificării și stabilirii existenței prejudiciului suferit de aceasta, fiind depuse obiective de toate părțile din dosar, precum și efectuarea unei anchete sociale la domiciliul reclamantei F. R..

Raportul realizat de Biroul – Protecția Copilului și Autoritatea Tutelară din cadrul Direcției de Asistență Socială Târgu Neamț a fost depus pentru termenul din 11.11.2015 la fila 19, iar expertiză medico-legală psihiatrică a reclamantei realizată de Institutul de Medicină Legală Iași pentru termenul din 03.02.2016 la filele 143-153.

Tribunalul, analizând sentința sub aspectele criticate și din oficiu, precum și în conformitate cu dispozițiile art. 480 alin. 1 noul Cod de procedură civilă, constată că apelurile declarate sunt, în parte, întemeiate pentru considerentele ce urmează a fi reținute:

Potrivit dispozițiilor art. 477 Cod procedură civilă instanța de apel va proceda la rejudecarea fondului în limitele stabilite, expres sau implicit, de către apelanți, precum și cu privire la soluțiile care sunt de partea din hotărâre care a fost atacată.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 998-999 din Codul civil (vechiul cod în vigoare la data săvârșirii faptelor) **pentru a fi angajată răspunderea pentru fapta proprie se cer întrunite cumulativ următoarele condiții: existența unui prejudiciu, existența unei fapte ilicite, existența raportului de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu produs și existența vinovăției.**

În esență, **apelanta-pârâtă S. O. „S. D.” Târgu Neamț** critică sentința civilă pronunțată de Judecătoria Târgu Neamț pe motiv că în cauza pendinte aceste condiții nu sunt îndeplinite.

Apelanta critică considerentele avute în vedere la soluționarea fondului cauzei, precum că inversarea nou-născuților s-a datorat neglijenței în exercitarea atribuțiilor de serviciu a asistentelor medicale, întrucât acestea nu reprezintă **o faptă ilicită în sensul prevăzut de legiuitor.**

În speță, așa cum a reținut și judecătorul fondului din raportul privind rezultatele anchetei efectuate de comisia constituită la nivelul spitalului – comitentului, din decizia nr. 130/09.06.2011 (fila 172), din decizia privind sancționarea disciplinară a asistentei medicale I. R. (fila 175) și din procesul verbal încheiat în data de 17.06.2011, a rezultat fără a exista dubii sau contestații, că prepușii săi - asistentele medicale: M. L., B. E., I. D., Z. A. V. și I. R. **nu și-au îndeplinit obligațiile stabilite în fișa postului, fiind încălcate prevederile Ordinului Ministerului Sănătății nr. 418/2004 privind identificarea nou-născutului și**

atribuțiile specifice din fișa postului.

Aceste încălcări ale atribuțiilor de serviciu au fost realizate de asistentele medicale de serviciu (la acea dată) cu **vinovăție** - judecătorul fondului reținând în mod elegant o **culpă ușoară** în sarcina acestora, deși din întreg materialul probator rezultă că **au dat dovadă de neglijență și indolență** față de viața și destinul unor nou-născuți și a familiilor acestora, cu o singură excepție - asistenta medicală A. C. care a avut reprezentarea gravității situației create, urmările ce pot să se producă și a prejudiciului cauzat reclamantei.

În ceea ce privește a doua condiție - legătura de cauzalitate între fapta ilicită produsă cu vinovăție de prepușii comitentului și prejudiciul produs reclamantei - condiție care în opinia apelantei nu este îndeplinită în cauză, deoarece reclamanta nu a dovedit prejudiciul produs, tribunalul va reține că nici această critică nu este întemeiată deoarece din probele administrate la instanța de fond respectiv: din declarațiile martorelor P. M. (fila 229) și M. M. (fila 227), reiese fără dubiu că pe parcursul zilelor petrecute în spital 02-06.06.2011, reclamanta F. R. a manifestat nervozitate, fiind stresată în permanență, plângând la baie, închizându-se în ea, iar după externare a manifestat răceală față de bebeluș din cauza incertitudinii asupra identității acestuia.

Pentru verificarea legăturii de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu, și respectiv de a fi analizat **existența prejudiciului**, instanța de apel a **dispus suplimentarea cercetării judecătorești** prin realizarea unei raport de anchetă socială la domiciliul reclamantei și a unei expertize medico-legală psihiatrică realizat de Comisia de expertiză din cadrul Institutului de Medicină Legală Iași.

Din ancheta socială depusă pentru termenul din 11.11.2015 la fila 119 (dosar apel) realizată de Biroul - Protecția Copilului și Autoritatea Tutelară reiese că reclamanta F.R. a absolvit în 2006 cursurile Facultății de Economie și Administrația Afacerilor din cadrul Universității "Alexandru Ioan Cuza" - Iași, **că a lucrat din anul 2007 până în 2011 în fiecare an** având funcția de economist, s-a căsătorit la 22.09.2007 și mai are un copil minor, născut la data de 28.05.2008.

Potrivit stării de sănătate relatată de persoanele care au întocmit ancheta socială, reclamanta nu este în evidență cu boli cronice, fiind clinic sănătoasă potrivit adeverinței medicale nr. 4699/04.11.2015 eliberată de medicul de familie dr. L. L. A.; fiind specificat totodată de aceștia că în urma declarației numitei M. M. - vecina acestora a reieșit că soții F. pe care îi cunoaște din 2007-dată la care aceștia s-au căsătorit, sunt un cuplu dedicat creșterii și îngrijirii copiilor, excepție făcând „...o perioadă de 5 luni, după ce s-a născut copilul F. T., după care, tot conform declarației, treptat aceasta și-a schimbat comportamentul”.

Din raportul **de expertiză medico-legală psihiatrică realizat de Comisia de expertiză din cadrul Institutului de Medicină Legală Iași**, depus la filele 143-153(dosar fond), reiese că la data examinării reclamantei F. R. - 03.11.2015 - aceasta prezenta diagnosticul de: „Configurație depresiv Anxioasă în context situațional, tendințe impulsive cu elemente de exaltare insuficient cenzurate, cu tendințe la izolare socială”, că această afecțiune necesită consulturi psihiatrice periodice de specialitate.

S-a mai apreciat de către comisia de specialitate că din punct de vedere al înscrisurilor prezentate se poate concluziona „...că imediat după producerea evenimentului din data de 02.06.2011 (schimbul de bebeluși) aceasta a prezentat diagnosticul de Reacție mixtă depresivă și anxioasă suferință în post-partumul imediat, reacție ce caracterizează debutul unui stres post traumatic”, iar în absența unui tratament corespunzător poate evolua fie spre atenuare și dispariție, fi să persiste.

În speță, simptomatologia prezentată de reclamantă a persistat în absența administrării unui tratament specific, fiind cel mai probabil întreținut de contextul situațional juridic.

Conform examenului psihologic efectuat în luna mai 2015- „realitatea traumatizantă – schimbul de bebeluși la naștere – s-a implementat în matricea emoțional – afectivă a personalității reclamantei, constituind sursa etiologică – pivot a Sindromului de stres post traumatic, prin reactualizarea permanentă repetitivă a evenimentului.

Comisia de experți cu ocazia reexaminării din luna iulie 2015 au concluzionat că reclamanta prezenta diagnosticul de „tulburare mixtă depresivă și anxioasă”, iar ulterior în noiembrie 2012 s-a constatat o scădere în intensitate a simptomatologiei depresiv-anxioase, în absența efectuării unui tratament specific, ceea ce demonstrează posibilitatea normalizării stării psihice a reclamantei.

Totodată, s-a precizat ca răspuns la obiectivul instanței, că din copia foii de internare a reclamantei în secția obstetrică-ginecologie din perioada 02–06.06.2011 nu apar consemnate examinări psihiatrice sau psihologice efectuate acesteia, anterior sau ulterior nașterii, și nu pot trage concluzii certe asupra legăturii de cauzalitate între evenimentul incriminat (schimbul de bebeluși) și starea actuală a mamei.

Tribunalul analizând concluziile celor două raporturi va reține că reclamanta a dovedit că înainte de incident a avut o viață normală de familie, absolvind cursurile unei instituții superioare de învățământ, a lucrat în diverse locuri, și-a format o familie, la momentul incidentului fiind la al doilea copil, aspecte care conduc la concluzia că starea depresiv-anxioasă s-a instalat la momentul producerii schimbului de copii, a incertitudinii că bebelușul cu care s-a externat nu este al său, manifestând răceală și ezitare în creșterea acestuia chiar în primele luni de viață a acestuia – când se cunoaște că tocmai în aceste prime zile din viața fiecărui copil, rolul și afecțiunea mamei este definitorie pentru sănătatea viitorului adult. În consecință, se va reține **existența prejudiciului cauzat reclamantei F. R. și a legăturii de cauzalitate dintre fapta ilicită și acesta.**

De asemenea, tribunalul nu va înlătura susținerea făcută de instanța de fond precum că: **soluția pronunțată se datorează atât faptului că a mai existat un incident similar**, cât și **practica personalului** din secția obstetrică – ginecologie, care din lipsă de timp, refuză să aplice brățelele pentru identificarea nou-născuților, astfel încât aceste brățele sunt aplicate de către asistentele medicale neonatologie care preiau copii ulterior nașterii, deoarece nu a existat un caz similar – ci de o altă natură și nu este instituită o astfel de practică.

Această percepție asupra activității cadrelor medicale în cauză nu poate fi schimbată printr-o dispoziție a unei instanțe de judecată, ci doar prin schimbarea atitudinii cadrelor medicale în raport cu pacienții, prin eficientizarea și în același timp a responsabilizării activității lor, printr-o implicare atât profesională superioară, dar și de natură afectivă la limita pacient-cadru medical - aspect care este în mare suferință în S.O. „S. D.” Târgu Neamț. Doar pacienții și respectiv media pot determina schimbarea percepției asupra activității cadrelor medicale ca rezultat imediat și direct al modificării atitudinii mai sus arătate a acestora, fapt pentru care va respinge criticele aduse prin motivele de apel invocate, ca nefondate.

În analiza și stabilirea existenței prejudiciului moral, tribunalul va avea în vedere și considerentele deciziei nr. 153 din 27 ianuarie 2016 pronunțată de Secția I civilă a ICCJ – definit...în doctrină și în jurisprudență ca orice atingere adusă uneia dintre prerogativele care constituie atributul personalității umane și care se manifestă prin suferința fizică sau morală, pe care le resimte victima - trebuie luat în calcul caracterul și importanța valorilor nepatrimoniale, cărora le-a fost cauzat prejudiciul, situația personală a victimei, ținând cont de mediul social din care victima face parte, educația, cultura, standardul de moralitate, personalitatea și psihologia victimei, circumstanțele săvârșirii faptei, statutul social, etc. Fiind vorba de lezarea unor valori fără conținut economic și de protejarea unor

drepturi care intră, ca element al vieții private, în sfera art. 8 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, dar și de valori apărute de Constituție și de legile naționale, existența prejudiciului este circumscrisă condiției aprecierii rezonabile, pe o bază echitabilă corespunzătoare a prejudiciului real și efectiv produs victimei....

În ceea ce privește proba prejudiciului moral, proba faptei ilicite este suficientă, urmând ca prejudiciul și raportul de cauzalitate să fie prezumate, instanțele urmând să deducă producerea prejudiciului moral din simpla existență a faptei ilicite de natură să producă un asemenea prejudiciu și a împrejurărilor în care a fost săvârșită, soluția fiind determinată de caracterul subiectiv, intern al prejudiciului moral, proba sa directă fiind practic imposibilă....”

Față de cele reținute apelul declarat pârâta S.O. „S. D.” Târgu Neamț este însă întemeiat doar sub aspectul cuantumului mare al prejudiciului acordat de instanța de fond.

Daunele morale constau în atingerea adusă valorilor care definesc personalitatea umană, valori care se referă la existența fizică a omului, la viață, la sănătate și integritate corporală, la cinste, la demnitate, onoare, prestigiu profesional și alte valori similare. **Repararea prejudiciului** trebuie să fie integrală, fără distincție. **Scopul acordării daunelor morale** constă în realizarea, în primul rând, a unei satisfacții morale pentru suferințe de același ordin, iar nu a unei satisfacții patrimoniale.

Despăgubirea bănească acordată pentru repararea unui prejudiciu nepatrimonial fiind, prin însăși destinația ei – aceea de a ușura situația persoanei lezate, de a-i acorda o satisfacție, o categorie juridică cu caracter special, nu poate fi refuzată, din cauza imposibilității, cu totul firești, de stabilire a unei concordanțe valorice exacte între cuantumul său și gravitatea prejudiciului la a cărui reparare este destinată să contribuie.

Repararea daunelor morale este și trebuie să fie înțeleasă într-un sens mai larg, nu atât ca o compensare materială, care fizic nici nu este posibilă, ci ca un complex de măsuri nepatrimoniale și patrimoniale, al căror scop este acela ca, în funcție de particularitățile fiecărui caz în parte, să ofere victimei o anumită satisfacție sau ușurare, pentru suferințele îndurate.

Repararea prejudiciului moral trebuie să fie realizată printr-o compensare echitabilă, aceasta presupune că nu se poate ignora natura valorilor lezate dar nici nu se poate constitui în temei al îmbogățirii, pentru că s-ar deturna finalitatea acordării daunelor morale, care trebuie să se producă, în primul rând, pe plan afectiv și moral.

Cuantificarea prejudiciului moral nu este supusă unor criterii legale de determinare. Cu toate acestea, cuantificarea valorică, materială trebuie admisă printre măsurile de reparare a prejudiciilor morale, în virtutea acelorași rațiuni, pentru care sunt admise și așa-zisele mijloace adecvate de natură nepatrimonială, adică pentru faptul că, deși nu compensează nimic, în sensul propriu al termenului, aceasta poate oferi persoanei lezate o anumită compensație pentru răul suferit, o anumită satisfacție sau ușurare a suferințelor suportate, care poate fi nu atât un efect al cuantumului sumei acordate – deși nici acest aspect nu este de neglijat – cât al simplului fapt că despăgubirea i-a fost recunoscută și acordată.

Aprecierea cuantumului daunelor morale se realizează în echitate, păstrând principiul proporționalității și justului echilibru între natura valorilor lezate și sumele acordate. Fiind vorba de prejudicii morale ele nu pot fi reparate strict prin echivalentul lor în bani, întrucât valorile ocrotite nu pot fi evaluate în bani, existând practic o incompatibilitate între natura nepatrimonială a prejudiciului și caracterul patrimonial al despăgubirii.

Deși legiuitorul nu a conturat criterii legale pentru determinarea prejudiciului moral, doctrina și jurisprudența au consacrat totuși anumite repere pentru cuantificarea despăgubirilor acordate cu acest titlu, cum este **echitatea și proporționalitatea**, în scopul asigurării unui echilibru între prejudiciul moral suferit care nu va putea fi înlăturat niciodată

în totalitate, la cuantificarea despăgubirilor acordate, în așa fel încât să permită celui prejudiciat să beneficieze de o reparație de natură a atenua suferințele morale suferite, **fără a se ajunge însă la situația îmbogățirii fără just temei.**

Convenția Europeană a Drepturilor Omului a stabilit faptul că, criteriul echității în materia despăgubirilor morale are în vedere necesitatea ca persoana vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit, cu efecte compensatorii, dar, în același timp, despăgubirile să nu reprezinte amenzi excesive pentru autorii prejudiciului și nici venituri nejustificate pentru victime.

Pornind de la criteriul echității și proporționalității în stabilirea prejudiciului suferit de reclamantă, raportat la situația financiară a spitalelor, în general din România, și că o sancțiune excesivă va afecta pe viitor actul medical, Tribunalul va reduce daunele acordate de instanța de fond de la 150.000 lei la 50.000 lei – urmărindu-se înscrierea acestora în plafonul despăgubirilor acordate de asigurator potrivit Poliței de asigurare nr. xxxxx/22.12.2010 privind asigurarea de răspundere civilă profesională, considerente pentru care în temeiul art. 480, alin. 1 Cod procedură civilă va admite apelul pârâtei S. O., S. D.” Târgu Neamț și va obliga chemata în garanție să plătească în totalitate daunele morale și cheltuieli de judecată.

În ceea ce privește apelul declarat de chemata în garanție SC O. V. I. G., Tribunalul va reține că s-a solicitat admiterea cererii, modificarea sentinței, în sensul respingerii cererii de chemare în garanție și micșorarea daunelor morale, având în vedere practica și jurisprudența din România, criticând în esență că activitățile pentru care se solicită despăgubiri nu se încadrează în riscurile asigurate pentru o unitate spitalicească.

În analiza cererii de apel se va avea în vedere Polița de asigurare nr. xxxx/22.12.2010 privind asigurarea de răspundere civilă profesională încheiată între pârâta S. O. „S. D.” Târgu Neamț și chemata în garanție.

La filele 121–129 – (dosar fond) au fost depuse – Condițiile Generale ale Asigurării de Răspundere Civilă Profesională – care la punctul 4.1-xii exclud”...pretenții de despăgubiri rezultate din sau în legătură cu daunele morale”, **însă în clauzele din cadrul- Condițiilor Specifice depuse la filele 118–120(dosar fond) sunt înscrise la pct. E, prin derogare de la condițiile generale că”...asigurarea validează și pentru daunele morale produse ca urmare a exercitării activității specifice fiecărui tip de asigurat.** Daunele morale sunt acoperite într-o sublimită de 25% din limita de răspundere pe întreaga perioadă de asigurare menționată în Specificația Poliței, dar în nici un caz mai mult de 50.000 euro.”

În consecință, cum polița de asigurare prevede în mod expres o clauză specială pentru asigurarea acestui tip de activități ale asiguratului, tribunalul urmează a respinge apelul chematei în garanție sub acest aspect.

Însă, tribunalul urmează ca în temeiul art. 480, alin. 1 Cod procedură civilă să admită cererile de apel doar sub aspectul reducerii cuantumului daunelor morale pentru considerentele arătate mai sus, având ca și criteriu de apreciere acoperirea acestor daune de către polița de asigurare, pentru a nu afecta pe viitor actul medical.

Astfel, în temeiul art. 72 și următoarele din Cod procedură civilă va obliga chemata în garanție SC O. V. I.G. să plătească pârâtei S. O. „S. D.” Târgu Neamț suma de 50.000 lei reprezentând daunele morale ce urmează a fi plătite reclamantei F. R..

Fiind în culpă procesuală, în temeiul art. 453, alin. 1 Cod procedură civilă va obliga chemata în garanție SC O. V. I. G. să plătească pârâtei S. O. „S. D.” Târgu Neamț suma 4.052,50 lei cu titlu de cheltuieli de judecată în apel reprezentând onorariul avocatului reclamantei și taxa de timbru, precum și suma de 2.052,50 lei ce reprezintă ajutorul public judiciar de care a fost scutită reclamanta la instanța de fond, potrivit art. 18 din O.U.G. nr. 51/2008.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
DECIDE:**

Admite apelurile declarate de **pârâtul S. O. „S. D” Târgu Neamț**, cu sediul în orașul Târgu Neamț și de **chemata în garanție SC O. V. I. G.SA**, cu sediul în București, împotriva sentinței civile nr. 37 din 13 ianuarie 2015 pronunțată de Judecătoria Târgu Neamț.

Admite **cererea de intervenție** accesorie formulată în apel de intervenientele B. E., I. R., I. D., M. M. – L. și Z. A. – V., cu domiciliul ales pentru comunicarea actelor de procedură la Cabinet Avocat B. A. – Piatra Neamț, str.

Schimbă în parte sentința apelată, în sensul următor:

Admite în parte acțiunea formulată de către reclamanta **F. R.**, în contradictoriu cu pârâtul **S. O. „S. D.” Târgu Neamț**, cu sediul în orașul Târgu Neamț, și în consecință:

Obliga pârâtul S. O. „S. D.” Târgu Neamț, cu sediul în orașul Târgu Neamț, să plătească reclamantei F. R. suma de **50.000 lei** reprezentând daune morale, în loc de 150.000 lei.

Admite cererea de chemare în garanție formulate de pârâta S. O. „S. D.” Târgu Neamț, în contradictoriu cu chemata în garanție SC O. V. I. G. SA, cu sediul în București și în consecință:

Obligă chemata în garanție să plătească pârâtului S. O. „S. D.” Târgu Neamț, cu sediul în orașul Târgu Neamț, suma de **50.000 lei** reprezentând daune morale și suma de **4052,50 lei** cu titlu de cheltuieli de judecată (onorariu de avocat și taxă judiciară de timbru) și suma de **2052,50 lei**, reprezentând ajutor public judiciar de care reclamanta a fost scutită prin încheierea de ședință din data de 13.05.2014, - în loc de 25.000 euro.

Menține dispoziția din sentința apelată privind obligarea pârâtului la plata cheltuielilor de judecată către reclamantă și dispoziția de plată către stat a sumei reprezentând ajutor public judiciar.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, azi 17 februarie 2016.

Președinte,

Judecător,

Grefier,

Red. V. B./22.04.2016

Tehnored/D.L./25.04.2016

Fond/C.I.U.

Ex.10

